

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do emaje!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIM.

NOVEMBER
16 P. Edmund
17 T. Gregori, št.
18 S. Roman
19 C. Elisebetha
20 P. Felika Val.
21 S. Davorjanje M. D.
22 N. št. pobink.
23 P. Klement
24 T. Janes od križe
25 S. Katarina
26 C. Zahvalni dan
27 P. Makšič
28 S. Stefan, ml.
29 N. l. adventna
30 P. Andrej, sp.

STEV. (NO.) 235. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 28. NOVEMBA — SATURDAY, NOVEMBER 23, 1936 LETNIK (VOL.) XLV

Nemško-japonski pakt podpisan - Nova ustava sovjetov

Z novim paktom med Nemčijo in Japonsko so se razblinile vse nade, da bi se mogel upostaviti vpliv Lige narodov. — Anglija bo prisiljena, da si poišče novih zaveznic. — Posebna klavzula v pogodbi postavlja Čehoslovaško v veliko nevarnost.

London, Anglija. — Svetovno politična situacija se je znatno razjasnila in očitno se je pokazalo, kako se je svet na novo pregrupiral, ko se je zadnje dni iz Berlina uradno potrdila vest, da se sklepa vojaška pogodba med Nemčijo in Japonsko; obenem se je uradno objavilo, da se je ta pogodba podpisala preteklo sredo.

S to pogodbo so šle po vodi vse nade Angležev, da bo še vedno možno, dobiti velesile v kolektivna pogajanja v okviru Lige narodov. Upanje Angležev je namreč šlo najprej za to, da pridobijo vsaj Nemčijo, da se priključi zopet Ligi, zdaj, ko je takorekoč strla vse okrove, v katero so jo vklepale mirovne pogodbe, ako se že Japonske ne pridobi za to. Zdaj pa je po tej novi pogodbi vsako sodelovanje v Ligi onemogočeno, ker pogodba naravnost nasprotuje Liginim pravilom, ko določa, da v slučaju, ako bi ena od obeh držav stopila s kakšno tretjo državo v vojno, ji druga država ne sme delati ovir. Ako bi torej Japonska napadla kakšno drugo članico Lige, bi po pogodbi Nemčija ne smela nastopiti proti njej, kakor to Ligin določila zahtevajo.

Enako tudi z novo lokarnsko pogodbo ne bo nič in zdaj, ko se vidi Anglija resno ogrožena, je pričakovati, da bo opustila svoje dosedanje brezuspešno delo pomirjevanja in si bo iskala zaveznice; v prvi vrsti bi prišla pri tem v poštev Francija in potem te tudi njene zaveznice, predvsem sovjetska Rusija in dalje nekatere male države. Zvezi z Rusijo je znatno ugledila pot nova ustava, ki je bila te dni tamkaj sprejeta in je najbolj demokratična na svetu, kakor sovjeti trdijo.

Japonsko-nemška pogodba je, kakor že poročano, naperjena predvsem proti sovjetski Rusiji. Poleg tega nosi pogodba posebno klavzulo, v kateri se povdarja, da boste državi nastopili aktivno tudi v drugih državah, kjer se bo udeleževal komuni- zem. Ta določba lahko dobi zelo širok pomen, kajti potem nje se boste Nemčiji in Japonska čutili poklicanim, da "greste delat mir," kjerkoli bi se pokazala kakva aktivna komunistična propaganda. Vendar pa je točasno naperjena ta klavzula očividno predvsem na Španijo in tako se pričakuje, da se bo zdaj Nemčija nehala skrivati za hrbet nevtralnostnega pakta in bo javno podpirala upornike. To bo seveda izzivanje za Rusijo, toda, da ta ne bo mogla tako uspešno nastopiti v Španiji, za to bo skrbel Japonska, proti kateri bo Rusija prisiljena, postaviti večino svojega bro- dovanja.

V veliki nevarnosti se nahaja tudi Čehoslovaška. Naziji namreč trdijo, da izvaja Rusija aktiven vpliv tamkaj, in na podlagi omenjene klavzule v pogodbi ne bo nič nepričakovane, ako bodo naziji šli s svojo armado preko meje tja "posredovat."

ADF PROTI POLITIKI

Federacija zavrnila predlog za novo delavsko stranko.

Tampa, Fla. — Med drugimi sklepi, ki jih je napravila konvencija Ameriške delavske federacije, je tudi ta, da ostane federacija kot taka še v naprej, kakor doslej, strogo nepolitična. Zavrnila je predlog, da bi se ustanovila kaka nova, izrecno delavska stranka, marveč se bodo podpirali tisti kandidati, brez ozira na stranko, kateri so naklonjeni delavstvu. Koncem tedna se je konvencija bavila obširno tudi z različnimi vrstami socialne zavarovalnice in potrebni izpremembami v tozadevnih obstoječih zakonih.

EDEN ZRASTLIH DVOJČKOV UMRL

New York, N. Y. — 28 letni Lucio Godino je pretekli torek podlegel pljučnici v neki tukajšnji bolnici. Od njegove smrti pa je bil resno ogrožen tudi njegov brat Simplicio. Brata sta bila namreč dvojčka in zrastle skupaj ter je zato moral zdrav brat ležati v postelji z bolnim. Zrastle sta bila skupaj na spodnjem koncu hrbtnice in zdravniki so takoj po smrti enega brata podvzeli operacijo, da so ju ločili. Dasi je bila to prva taka operacija v zdravniški zgodovini, se vendar upa, da bo uspešna.

PRIPRAVE ZA INAVGURACIJO

Washington, D. C. — Za slavnosten dogodek, ko bo predsednik Roosevelt inavguriran za svoj drugi termin, kar se bo zgodilo 20. januarja, se pričakuje tak naval, da se bo v redu vse vršilo. Pred kapitolom bo postavljenih sedežev za 14.000 oseb. Neposredno za paviljonom, v katerem bo predsednik imel svoj govor, bo pripravljen prostor za kongresnike, za kabinet, člane vrhovnega sodišča, kakor tudi za diplomatski zbor.

ŠPANIJA ZASEGLA NEMŠKO IN LAŠKO POSLANIŠTVO

Madrid, Španija. — V tork popoldne so vladne čete zasedle poslopja, v katerih ste bili prej poslaništvi Nemčije in Italije. Uradno osebje obeh držav se je že itak izselilo prej iz Madrida, ko ste Nemčija in Italija priznali uporniško vlado kot zakonito. V nemškem poslaniškem poslopiju so vojaki aretirali število fašističnih beguncev.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Na mesto notranjega ministra, ki je postalo izpraznjeno, ko je pretekli teden izvršil Salengro samoumor, je bil v tork imenovan Marx Dormoy, ki je znan kot trd socialist in o katerem se trdi, da je bil socialist "že od svoje zibelke."

London, Anglija. — Nižja zbornica je v tork potrdila pakt, sklenjen med Anglijo in Egiptom, potom katerega je postal Egipt toliko neodvisen od Anglije, da bo lahko dobil članstvo v Ligi narodov.

Junea, Alaska. — Na čuden način je bila triletna deklica L. Vandali rešena iz zemeljskega plazu, ki je preteklo nedeljo podsl več tukajšnjih poslopij. Deklica je bila pod zemljo ujeta med tramovi tako, da so jo ti varovali pred pritiskom.

KAČA SKORAJ ZADUŠILA IGRALKO

Danville, Va. — Mučnemu prizoru je občinstvo v nekem tukajšnjem gledališču prisostvovalo neki večer zadnje dni. Na odru je nastopila igralka Hazel Ariel s svojim prizorom, da je namreč plesala ovita s 7 čevljev dolgo kačo. Nenadno pa jo je kača pričela stiskati za vrat in plesalka se je začela obupno boriti, da se reši objema, v velik strah občinstva, ki je opazilo, kaj se godi. Ko je bil zastor spuščen dol, so imeli gledališki uslužbenci težko delo, da so odvlili kačo.

KORAK V DEMOKRACIJI

Rusko prebivalstvo prelo znatne svoboščine, toda na podlagi in v okviru komunizma.

Moskva, Rusija. — Pred zborom 2.500 delegatov iz vseh delov Rusije je v sredo nastopil Stalin sam in objavil 170 milijonom prebivalcev sovjetske Rusije nastop nove dobe, ki se začneja v tej uniji. Ta nova doba bo nastopila z uveljavljenjem nove ustave.

Ta nova ustava je "najbolj demokratična na celem svetu" po zatrdjevanju sovjetov. V resnici znači velikanski napredek v demokratiziranju Rusije, kajti potom nje se zopet uvajajo tajne volitve in volilno pravico ima vsako, izvzemši kaznjencev v ječah. Dalje se zagovarja svoboda govora, zborovanja in tiska, kakor tudi zaslužek za vsakega državljana s sedem urami dela na dan, plačanimi počitnicami, zdravstveno oskrbo in za mladino izbrazo. Tudi se pričakuje, da bo ustava prispevala k povratku ruskega nacionalizma.

Omeniti pa se mora, da se bo vsa ta svoboda sukala v okviru komunizma in niti misliti ni, da bi se dovolila kaka svoboda v kapitalističnem smislu. Sovjeti so prepričani, da je rusko ljudstvo že tako prepojeno s komunizmom, da mu stara gospodarska oblika niti na misel ne bo več prišla; tako menijo, da je prišel čas za to ustavo.

NOBLOVA NAGRADA RAZJARILA NAZIJE

Berlin, Nemčija. — Podelitev Noblove nagrade nemškemu pacifistu Karlu von Ossietzky kot možu, ki je največ prispeval k vzdrževanju miru z nadjem letu, je nazije silovito razburila. Ossietzky je bil namreč zadnja tri leta zaprt v koncentracijskem taborišču pod obdolžbo veleizdaje in nazijsko časopisje trdi, da je to žalitev za Nemčijo, da se je nagrada podelila veleizdajcu.

Iz Jugoslavije

Zupanu v Selah pri Polskavi, je požigalec ravno za god zagal imetje. — Tat je ustrelil hišnega gospodarja, ko ga je ta zasačil pri tatvini. — Mlad poročen par zagotnetno izginil v Italiji. — Druge novice.

Maščevanje na godovni dan Maribor, 6. nov. — Pretekli torek je bil v Selah pri Zg. Polskavi ogromen požar, ki je bil viden daleč na okrog. — V hiši župana in posestnika Karla Poharca so bili zvečer domači ravno pri večerji, ko se je posvetilo zadaj za gospodarskim poslopjem, ki je pod isto streho s stanovanjsko hišo in že so plameni zajeli senik, kjer je bilo več vagonov suhe krme. Požar se je širil z bliskovito naglico, da je bilo v nekaj minutah ogromno, 60 m dolgo in 22 m široko poslopje, z izjemo hiše, zavito v plamene. Jedva so domači utegnili, da so spravili živino iz hleva, pri svinjarih pa jih je ogenj že prehitel. Nekaj svinj so rešili, tri velike svinje, 8 prasev in perutnina pa je zgorelo. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje do golih zidov, zgorelo pa je tudi vse orodje, kmetijski stroji, vozovi in ves letošnji pridelek. Z združenimi naporji se je po celonočnem gašenju posrečilo otepi stanovanjski del velike zgradbe ter imetje štirih najbližjih sosedov, ki je bilo ogroženo. K sreči je bila mirna noč brez vetra, ker drugače gasilci ne bi zmogli nevarnosti. Škoda, ki še ni precenjena, je ogromna. Požar je bil očitno podtaknjen od zlobne roke. Po okolici se govori, da je vzrok najbrže maščevalnost. Lastniku so zažgali neznanici imetje ravno na predvečer njegovega godu.

Tat — morilec Maribor, 4. nov. — Tragičen dogodek, ki se je pripetil te dni v Dokačevju, je silno razburil vso okolico. Žrtev zločinca je namreč postal posestnik Alojz Poredoš, katerega je neznanec ustrelil v lastni hiši. — Ponoči se je okrog 2 popolnoči prebudila soproga posestnika Poredoša, ker je čula nek šum. Opazila je v shrambi za zrnje luč ter je prebudila svojega moža Alojza, potem pa je naglo stopila proti shrambi, na kateri so bila vrata odprta, ter jih zaloputnila in zapahnila. Tat je bil na ta način ujet v shrambi kakor v kletki. Mož je hitro prebudil ostalo družino, se oborožil še z vilami in vsa družina je šla nad tata. Žena je držala luč, mož je stal pri vratih z vilami v rokah, za njim pa še njegov brat in mati. Komaj pa je odprl vrata na shrambi ter pozval tata, naj pride ven, so počili iz teme strelji trikrat zaporedoma. Vse tri krogle velikakega vojaškega kalibra so zadele posestnika v desno stran pod pazduho. Par korakov je še napravil, pa se je zgrudil mrtev. Nastalo zmešnjavo je izrabil tat ter pobegnil nepoznan.

Izginila sta Na poročno potovanje v Italijo sta se podala Darinka Si-

mončič, hčerka upokojenega viš. preglednika fin. kontrole Ivana Simončiča iz Maribora in lastnik atelja na otoku Rabu fotograf Ljubo Purič, ki sta se malo prej poročila. S poti sta pridno pošiljala pozdrave staršem žene v Maribor. Pa so ti pozdravi ravenkrat prenehali in sedaj že par tednov ni glasu o njiju. Ženini roditelji so v skrbeh, da se jima ni kaj primerilo. Zelo verjetno je, da sta prišla kje navzkriž s strogimi italijanskimi predpisi glede fotografiranja, ker Purič je strasten fotograf in je vzel s seboj tudi fotografski aparat. Morda je kje na prepovedanem kraju fotografiral in se tako oba zaprla.

Utonil v potoku V Račah se je pripetila smrtna nesreča, ki je povzročila precej razburljive govore. Razglasilo se je namreč, da je bil ubit sin gostilničarja Lesnika, poznejša preiskava pa je pokazala, da je imenovan postal samo žrtev nesreče, katero je zakrivil sam, ker je bil vinjen. Padel je v rački potok, ki je precej plitek, ter utonil. Našli so ga že mrtvega.

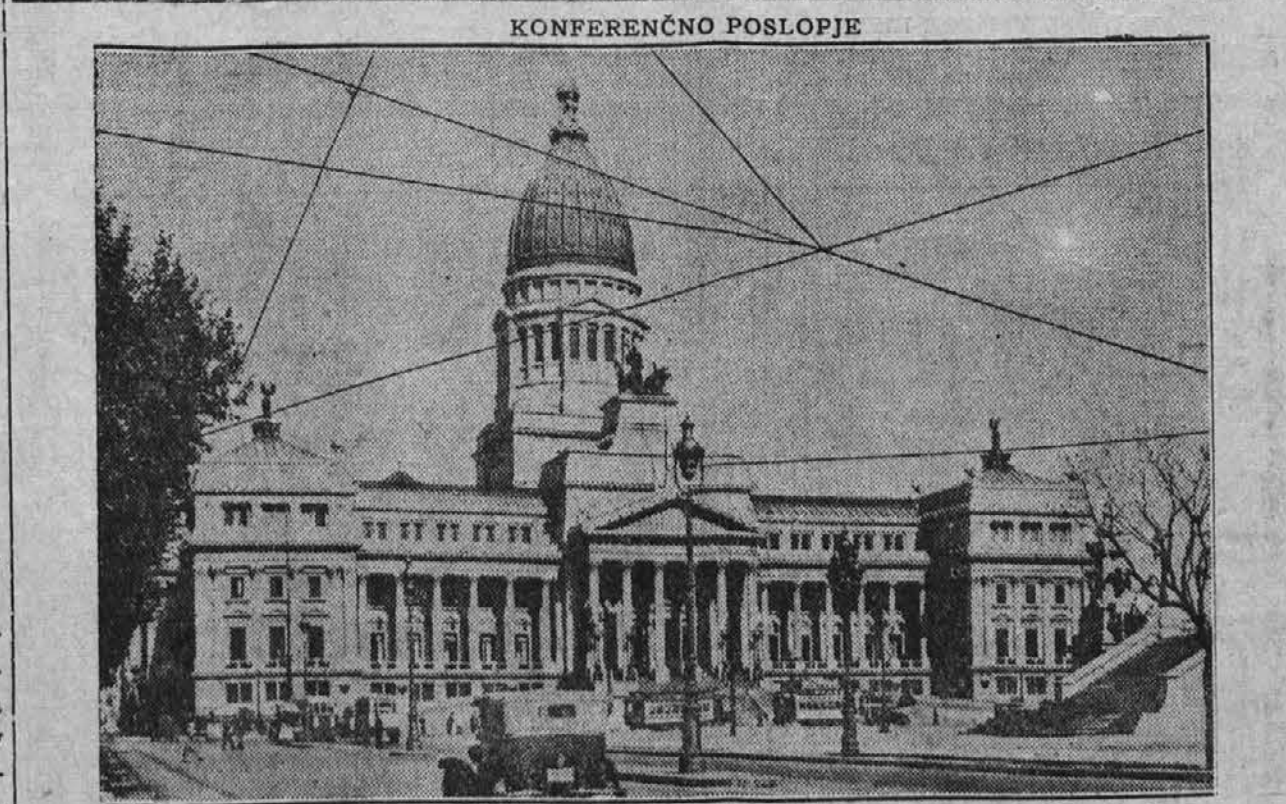
Kap Na obisk se je podala iz Ljubljane v Moste k svoji sestrični Jožefi Lindičevi 56 letna vdova Marija Toni. Ko je že odhajala od nje, ji je naenkrat postalo slabo, sedla je na stopnice in umrla, zadeta od kapi.

Nezgoda pri klanju Mihael Vidovič, viničar pri Sv. Andražu v Haložah se je pri klanju svinje nevarno porazal na roki. Nastalo je zastropenje krvi in morali so ga naglo odpeljati v ptujsko bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Obesil se je V Retju pri Trbovljah se je obesil 24 letni kmečki sin Ludvik Zagar iz Retja. Bil je v Zagorju na sejni, kjer je prodal eno kravo, izkupiček pa zapravil in se šel nato obesiti.

Nesreča Na Muljavi se je ponesrečil šletni Slavko Jurčič, kočarjev sin in pranečak znanega slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča. Doma je našel steklenico z živim apnom, pa se mu je zahotelo igrati. Prilil je v steklenico na živo apno vode, ne sluteč, da zna to ostati zanj usodno. Steklenica je eksplodirala in pri tem je drobce stekla priletel Slavku v oko ter mu ga izbil, da so ga morali odpeljati v bolnico.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Slika parlamentarnega poslopja države Argentine v Buenos Aires, kjer se bo vršila konferenca ameriških držav. Predsednik Roosevelt je tudi sam odpotoval na to konferenco in bo imel na njej 1. decembra otvoritveni govor.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Ustanovljen leta 1891.
Established 1891.

Izjaha vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Še več krvi se mu hoče

Mr. Jontez očitno pogreša krvavih storij iz rdeče Španije. Tako-le piše v svojem "Škratu", — edino primerna družba zanj: "Čudno, prečudno: že cele tedne nisimo čitali v našem po rakovo 'naprednem' časopisju krvavih storij o 'rdečih tolovajih' in 'razmesarjenih fajmoštrih, kaplanih, nunah in nedolžnih otrocih!'" Možakar ni mislil, da je s tem le svojo hinavščino razgalil. Kajti svoj čas je pisal, da obsoja taka krvava dejanja, naj jih zagreši kdorkoli.

To je že od nekada taktika ljudi njegovega kalibra. Kadar kak političen umor visoke osebnosti pretrese svet, so naprednjaki prvi, ki ogorčeno obsodijo zločin in zločinca. Da tembolj ogorčeno če je zločinec iz njih tabora, kar je navadno. Na tihem in med seboj se pa vesela, da ga je tako dobro pogodil. Ko se pa razburjenje v javnosti malo poleže, bi najrajši začeli takoj zbirati za njegov spomenik, kot narodno ali stanovsko zavednemu junaku. Kajne, saj se poznamo!

Kar se Španije tiče, so zadnje čase res nekoliko ponehala jobovska poročila, ki so prve mesece grozotne civilne vojne kar deževala, eno strašnejše od drugega. A motil bi se, kdor bi mislil, da so se rdeči mesarji med tem kaj poboljšali. Vzrok je čisto drugi, ki ni od njih odvisen. Deloma so že dovršili, kar jim je boljše viška Moskva takoj ob izbruhu civilne vojne brzoglavno naročila: Pobjite vse duhovnike! Koderkoli je rdeči ruski medved v koži Bela Kuna lomaštil, je že vse mrtvo, kar je mogel doseči in izslediti. Ni tedaj več kaj mesariti. Deloma pa zato, ker je ta medved, ali so vsaj njegovi enako krvivseljni mladiči, v madridski kletki zaprti in navezani samo na tisti plen, ki ga imajo tam v rezervi. Kako bo ž njimi, je treba še počakati. Upamo, da ne bo ušel. Če pa uide, bo še bolj krvi žejen, samo če bo še kaj dobil.

Kar se pa tiče njih dosedanega plena, nismo mislili, da je tako velik in tako grozen. Se vedno smo se nekoliko tolašili, da se bodo, kot navadno, prve strašne vesti izkazale za nekoliko pretirane. Žal, da je bila ta tolažba prazna. Podrobnosti, ki polagoma prihajajo pričajo, da je bilo splošno še vse strašnejše kot smo mislili. Naj navedem nekaj dokazov.

Mr. Jontezu in drugim našim "prijateljem" bo gotovo v veliko zadoščenje, da je postalo žrtev rdečega terorja, v kolikor je doslej znano, tudi 134 franciskanov. Tako poroča preko vaticanskega časopisja vrhovno predstojništvo našega reda, na podlagi izvestij španski sobratov. Eden med njimi pa se zdi, da je bil Judež Iškariot. Ta je neki Sarasola. Baj se je ustrašil svinca in za ceno življenja prevzel propagando za rdeče "jagenjčke kodrčke" po Ameriki. Kajpada je bil za to svoje "junaštvo", če že ne prej, izobčen iz cerkve in suspendiran od duhovniške službe. Ampak ta vam je v očeh naših naprednjakov junak, ki zasluži spomenik, lepši kot ga ima Baraga v "Kulturnem vrtu". Gliha pač vkup štriha! Našim naprednjakom je samo to žal, da med temi franciskanskimi žrtvami nista tudi Bernard in Hugo.

Dalje smo zvedeli še sledeče podrobnosti:

Med drugimi sta bila od rdeče tolpe zajeta tudi škofa v Almeria in Guadix. Oba so spravili v ujetniški tabor na neko ladjo. Tam sta morala ladijske prostore čistiti. Pa to je bila malenkost. Pobesnelim uslužbencem sta bila neprestano tarčo nečuvnega zasramovanja in zloravnjanja. Končno so se v svojem diaboličnem srdu tako daleč spozabili, da so ju z grozno smrtno sililo naj Boga preklinjata. Kajpada zastonj. Debarkirali so ju in pred očmi številnih zijal z noži razmesarili, ustrelili in sežgali. Ta dva sta bila sigurno prava mučenca.

Še vse strašnejše mučniške smrti je umrl župnik Torres in okolici Toleda. Iz njegovega župnišča so ga izvlekli in postavili pred revolucionarno sodišče. Tudi on bi moral Boga preklinjati, če bi si hotel rešiti življenje. Izjavil je, da rajši s Kristusom umrje. Obsodba se je glasila: Se ti bo zgodilo kot Kristus. In se mu je. Dobe sedno so v prizorili na njem vse kalvarijsko dramo, razen zadnjega dejanja. Slekli so ga, bičali, s trnjem kronali, ga zopet oblekli v rdeč komunistični plašč, mu naložili križ, ga med zasramovanjem in novim bičanjem tri dni vlačili po

ulicah. V žeji so ga napajali z jesihom. Končno so mu dali še enkrat na izbiro ali naj preklinja Kristusa ali si izbere smrt. Ostal je zvest. Ker se jim je križanje zdelo preveč komplicirano, so ga nazadnje pred vasjo ustrelili. Beli so pri Guipuzcoa zajeli nekega rdečega miličnika. V svojem obsednem srdu je priznal, da je lastnoročno umoril škofa v Siguanza, Msg. Evstahija Nieto. Znesel se je nad njim zato, ker je bil svoj čas župnik v aristokratskem delu Madrida. Povedal je še, da ga je s svojimi pomagači najprej dal sleči. Nato ga je skupaj z njimi po tleh vlekel po ulicah in nato šele lastnoročno pobil.

Nepopisno strašno je kar pripoveduje očividec princ Ludvik Pignatelli D'Aragnon, ki se je skoraj dva meseca kot polkovnik boril v armadi belega generala Emila Mola, a se zdaj muči v Ameriki. On je star vojak 58 let. Videl je vse grozote svetovne vojske. V španski civilni vojni se je udeležil srditih bojov pri Irunu in San Sebastianu. Kar je tam videl in skušal mu je šlo preveč na živce. Še ko je na varnem v Ameriki o teh doživljajih pripovedoval, se mu je glas tresel.

Ko je šlo za zavzetje Iruna, tako je izpovedal, je rdeča vlada najela živga vraga v ženskem krilu, znano La Passionaria, naj potem radio opogumi rdečo irunsko posadko. Celega njenega govora si ni upal za javnost navesti. Podal je le sledeči izveček: "Uničite razred, ki nam klubuje! Pobjite vse do zadnjega, brez vsakega usmiljenja. Onečaščajte aristokratske in meščanske žene in niti ena naj ne ostane pri življenju. Če pa kateri prizanesete, ne pozabite je narediti nezmožno, da bi še kdaj dala življenje kakemu otroku, če bi imel biti tak kot je sama. Reke naj se napolnijo ž njih krvjo!"

Ta peklenški ogenj se je prijel in zaplapolal. Irun je sicer padel belim v roke. Rdeči so se valili proti San Sebastianu in puščali za seboj samo pogorišča in smrt. Beli so jih zasledovali. Pignatellijeva četa je kakih pet milj pred San Sebastianom zavzela svoje pozicije na nekem griču, kjer je stal lep samostan redovnic, s cerkvico sv. Marije Silvela ter vzgojevališče za dekleta. Bil je kot izumrl. Vojaki se utabore na dvorišču. Tam dobe svežo gomilo in jo začno razkopavati, še preden je prišel polkovnik Pignatelli med nje. Ko tudi on vstopi, vidi kako stiskajo pesti, srdito gledajo proti San Sebastianu, robantijo in kolnejo. Pristopi bližje in pokažejo mu strašno razmesarjeno, le za silo oblečeno truplo z razparanim trebuhom. Bila je prednica samostana. Nekaj časa vsi onemeli zro v grozotno najdbo, nato pa na povelje polkovnika pokleknejo, pomolijo zanj in jo nato dostojno pokopljejo.

V temni slutnji, da to ni edina žrtev, previdno stikajo dalje. Nikjer žive duše. Morda se je ostalim posrečilo pobegniti na varno. Kmalu pa se jim nudi nov, še groznejši prizor. Pod še tlečim pepelom dogorelega velikega kresa na drugem dvorišču je ležalo 400 deloma zogljenih, deloma le osmojenih trupel, oskrunjenih in pohabljenih, 100 redovnic in 300 gojenk. Očividno so bile žrtve najprej oskrunjene in pohabljene in nato še žive zmetane na dvorišče, nanje oprava in vse skupaj zažgano.

Na videz ni bilo v tem človeškem kupu nikakega življenja več. Tedaj vsaka pomoč prepozna. Kar se eden vojakov postavi pred polkovnika, salutira in zaprosi, če bi smel neki približno 16 letni deklici pomagati na oni svet. Češ, pod neko tlečo pisalno mizo sem jo našel. Življenje je še v njej, a ohraniti ga ji ni moč, kaj bi se mučila. Vojak je pač mislil, da ji bo s tem dobro stori. Pignatelli gre hitro na mesto. Še je deklica imela toliko moči, da ga je zgrabila za obleko in komaj slišno šepnila: Rešenik, rešenik! Toda v par naslednjih minutah je tudi ona ugasnila. Rešiti tedaj ni bilo več kaj. Pokopali so žrtve in s škripajočimi zobmi ter stisnjenimi pestmi prodirali dalje proti San Sebastianu.

Ljudje božji! Krvave 'storije' so to. Tako so krvave in tako grozotne, da so Pignatellijevi vojaki, vajeni sličnih prizorov, onemeli od pogledu na strašno najdbo. Le kuhalo in brodilo je v njih kot v vulkanu pred izbruhom. Še tistim, ki to samo berejo, mora zastati kri v žilah, če jim vsaj še človeška srca bijejo v prsih. A naš bivši katoličan Jontez se ob "razmesarjenih fajmoštrih, kaplanih, nunah in otrocih" zabava in norce brije. Takega cinizma je poleg njejšega zmožen menda le še Andrea Capoldi — Gorilla man.

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(4)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

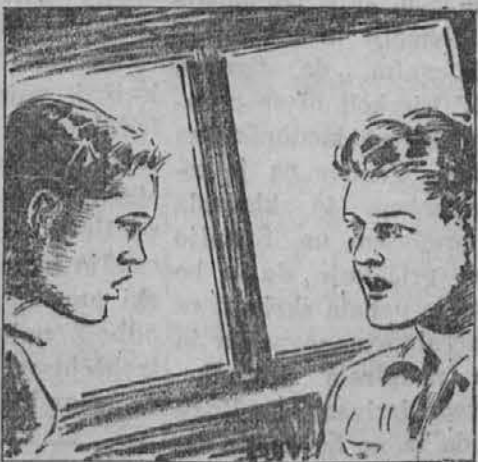
Dick je postal naenkrat ves razigran, ko je vlak zavozil naravnost v temno džunglo. "Sedaj bomo videli pa leve in tigre." — "Tepec" je odvrnil Doc, "v Afriki vendar ni ne levov ne tigrov." — "Nekaj bomo že videli," je pripomnil nekoliko užaljeno Dick. Toda divja skrivnostna džungla je ostala mirna in tiha.

Naj sta dečka še tako pazno motrila skozi okno v tih in skrivnostno afriško džunglo, nista mogla opaziti prav nič posebnega. Vse skrivnostno džungla sta jima bila zakrite in razočarana sta gledala v to tako enolično goščavo. Tedaj se je Doc česa domislil. Iz svojega žepa je potegnil ameriški kvoder.

Doc je zavzel pri oknu važno pozicijo in začel glumiti. "Može in žensk! Tukaj vidite čisto navadno kvoder, petindvajset centov, ali četrtino vrednosti ameriškega dolarja. Sedaj me dobro pazite." Držal je denar med dvema prstoma, nekaj zakrilit in izgovoril: "Abra kadabra! Presto! Premeni se in izigni!"

Po teh besedah je pokazal obe roki in davi ni nobene staknil v žep, niti ni odvrnil denarja; je denar vseno izgnil v Dickovo začetje, ki je presenečeno kričnil: "Hura!" Dick je bil vedno ves vnet za take trike. Toda, komaj je bilo te komedije konec, sta oba dečka naenkrat utihnila. Nekaj se je zgodilo.

NOVO ŽIVLJENJE SLOVENSKE MLADINE V MILWAUKEE

West Allis, Wis. Predstava "Kmet in vrag" — novovljena v drugič dne 22. nov. v Milwaukee, je izvrstno uspela. Ne bom pisal zgodovine te nasebine, to naj bo pripuščno drugim in ako treba celo krivim prerokom. Glas slovenskega naroda je bil: "Povsod napredujemo." — Pred desetimi leti poročano, da dvajset tisoč Slovencev ne more zdrževati dva slovenska duhovnika v Milwaukee. No in — sedaj imate pri takozvani prejšnji podružnici pri sv. Janezu Evangelistu dva čč. gospoda in ne stradata. — Zanimata se predvsem za slovensko mladino. Dokaz temu je poleg verskega življenja predstava "Kmet in vrag" — Ne bom vas krivo sodil. Vem, da ste imeli v vaši nasebini razne prireditve, dobre pevske zборе, itd., ali na vašo mladino ste pozabili. — Prirediti igre s slovensko mladino, katera ni imela prilike pohajati nobene slovenske šole v tujini, je naporno in težko delo. Kdor hoče, bo to razumel. Požrtvalno delo župnika in kaplana sv. Janeza je neprecenljivo.

Take udeležbe v Milwaukee ne pomni. — Večjega pomena je, da je nastopila slovenska mladina čvrsto, krasno, v slovenskem duhu z lepo izgovarjavo v igri in pesmih. Ne bom pretiraval, če omenim, da take predstave, ne samo Milwaukee, tudi druge slovenske nasebine niso imele prilike videti. Ako je dragi Bog dal boljše talente na tem polju č. g. župniku A. Schifferju in njegovemu kaplanu č. g. L. Korenu, ste prošeni, da nam drugim ne zamerite.

Duh slovenske mladine, preje zatirane pri sv. Janezu, močno raste, zavedaje se, da so sinovi in hčere slovenskih staršev. — Kdor hoče razumeti bo razumel. To je delo slovenskega duhovnika ki razume slovenski značaj, srca vaših otrok, ki se žrtvuje za svoj narod.

Zivela slovenska mladina v Milwaukee. Na mnoga leta.

Rev. James Cherne OD DRUŠTVA KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER

Chicago, Ill. Najljubndje vabimo cenjeno občinstvo iz Chicago in okolice, da se v velikem številu udeleži kard in bunco partyja, ki bo v nedeljo 29. novembra v šolski dvorani na Lincoln in Cermak Rd., ob 2 uri popoldne. Na razpologo vam bo, da boste igrali kakoršnokoli igro si boste želeli. — Menim, da je nepotrebno še na dolgo in

široko pripovedovati, zakaj je ta prireditev, ker pač vsi že dobro veste, da je namenjena za cerkev. Je torej dolžnost vsakega dobrega farana, da po svoji moči in skromnosti pomaga, kadar se gre za cerkev, saj pač s tem pomagamo sami sebi. Poleg tega da pomagata, se boste ob enem tudi zabavali celi popoldan in nazadnje boste še obdarovani z lepimi nagradami, katerih je do 450. Čez 200 med tem je samo lepih ročnih del. Torej ne boste šli zvečer prazni iz dvorane. — Kdor se je že kdaj udeležil našega bunco partyja, ve, da za tako zabavo so bile članice materinega društva vselej prve. Če pa meniš, da ni tako, pa priidi v nedeljo pogledati in se boš sam na lastne oči prepričal in rekel: Le kdaj ste ženske vse to skupaj spravile?

Kakor sem že zadnjič pisala, se med igro ne bo nič presedalo. Vsakdo bo ostal na istem mestu, kjer je pričel igrati in skušale bomo, da bo kolikor mogoče vsak deležen nagrade. — Kar se pa tiče kuhinje, bodo članice skrbele, da boste dobro postreženi. Za žejne bomo pa naprosile našega dobrega farana Bogolinovega očeta, da ne bo nihče tiptel žeje. No, kaj pa hočete še več? — Vsi možje in fantje, žene in dekleta, vsi v nedeljo popoldne 29. novembra v šolsko dvorano sv. Štefana. Vstopnina je 35c. — Na svidenje.

Jennie Terselich
VABILO NA PROSLAVO JUGOSLOVANSKEGA UJEDINJENJA
Chicago, Ill.
Triinštirideset društev in organizacij iz Chicago in okolice ter deset raznih zavezniških veteranskih organizacij iz Chicago sodeluje pri veliki proslavi Ujedinenja, katera se vrši v nedeljo 29. novembra v Sokol Havliček Tyrš dvorani na 2619 So. Lawndale Ave. Priprave za to veliko proslavo so razun nekaterih podrobnosti že izvršene in kakor se more pričakovati, bo letošnja proslava ujedinenja ena najbolj popolnih, kar jih je še bilo dosedaj praznovanih. Program se bo razvijal po sledečem redu:

- 1, Ameriška in jugoslovanska himna, katero igra orkester "Sar Planina";
- 2, pozdravni govor, ki ga govori proto Andrej Popovich, predsednik prireditvenega odbora; 3, Skupni nastop in pozdrav vseh zastav zavezniških veteranskih legij — nastopi Ameriško jugoslovanska legija post št. 1. in 4. z vsemi zavezniškimi jugoslovanskimi legijami. Nato z moštvo vred spravljani na nastopijo govorniki, kot genevarno.

Priljubljajni odbor BARBERTONSKE NOVICE
Barberton, O. Štirideseturno pobožnost, katero smo imeli v naši slovenski cerkvi Presv. Srca Jezusovega je vodil č. g. Rev. Slajc, župnik v Lorainu, Ohio, v zadovoljnost vseh udeležencev, ki se mu zahvaljujejo za njegovo trud in krasne besede.

Prav zanimiv je letošnji kolledar Ave Maria za leto 1937. Ima lepe slike in podučljive ter zanimive povesti. Posebno še rojaki lepo pohvalijo popis romanja na Brezje izpod peresa Mr. John Dolčiča. Kako lepo je opisal dušo slovenskega izseljenca tukaj v novi domovini.

Fr. Smole, zast.

OMILJENJE VOJNE S PODMORNIKI
Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je v ponedeljek obvestila Anglijo, da bo tudi ona pristopila k paktu za humaniziranje vojne s podmorniki, katerega je pet drugih vele-sil podpisalo 6. novembra. Pakt določa, da se nobena trgovska ladja ne sme potopiti ali pokvariti s podmorniki, dokler niso njeni potniki varno prevoženi na varno.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** InCorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: **George Stonich**, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: **Joseph Klepec**, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: **Kathrine Bayuk**, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: **Frank J. Wedic**, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: **John Petric**, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: **Rev. Anzelm Murn**, Willard, Wis.
Vrhovni zdravnik: **Dr. Martin J. Ivec**, 906 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drašler Jr., 66 - 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1101 - 5th St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, posmrtnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$144,645.33.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelk se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družine!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA D. S. D.

Joliet, Illinois.

Tekoč poslovno leto se bliža koncu in se bo zaključilo z 31. decembrom tega leta. Ob tem času bomo pogledali nazaj in sami sebe vprašali, kaj smo, če sploh smo kaj storili, za napredek članstva naše dobre spoštovane katoliške podporne bratske organizacije DSD.

Glavni odbor je na glavni seji meseca januarja odobril veliko kampanjo za oba oddelka, zlasti pa še priporočal mladinski oddelk, ker je vedel, da radi še vedno vladajočih slabih delavskih razmer, ne bo mogoče kdo ve kaj narediti, oziroma napredovati v odraslem oddelku. Radi tega je nekoliko bolj priporočil članstvu kampanjo mladinskega oddelka. Iz tega namena zopet apeliram na cenjena društva, da gredo na delo po svojih naseblinah in privedejo kolikor mogoče veliko število novo pristopnih članov in članic v oba oddelka še tekom meseca decembra. S tem bo nekoliko mogoče nadomestiti zaostalo delo za povzdigo članstva DSD. v letošnjem letu.

LETNE ALI GLAVNE SEJE

V mesecu decembru se vršijo letne ali glavne seje vseh podrejenih društev. V tem času se nekoliko globlje poseže v poslovanje in delovanje ter se razmotri o izboljšanju društvenega blagostanja, kakor tudi se izdajo smernice za poslovanje v prihodnjem letu. — Na teh glavnih sejah se tudi vrše volitve društvenih uradnikov in uradnic za nastopno leto. Moje namen ni, da bi se vtikal v društvene zadeve posameznih podrejenih društev, tako dolgo, dokler ta društva vodijo vsa poslovanja pravilno in nepristransko ter v skladu s pravili Družbe sv. Družine. Moja želja je le, da si cenjena društva izvolijo take odbore, ki so agilni delavci in stremijo za napredkom njihovih društev kakor tudi celokupne organizacije DSD.

Izkušnja nas uči, da pri društvu, kjer imajo dobre in delavne uradnike in uradnice, vedno napredujejo. Ti uradniki so med svojim članstvom spoštovani, pa ne samo od članstva, ampak tudi od zunanjih ljudi. Radi tega priporočam, da bi bile vse volitve v praviem bratskem pomenu, kar bo v čast vsemu članstvu.

Glavni odbor je zadovoljen z vsakim društvenim uradnikom in uradnico, ki so bili pravilno izvoljeni od strani svojega članstva in jih kot take čista in spoštuje kot agilne osebe, ker jim članstvo zaupa in jih izvoli v urad izmed svoje srede v prepričanju, da so izvolili v odbor najboljše može in žene, da sprejmejo na se breme društvenega odbora. Kot take jih glavni odbor z velikim pripoznanjem pozdravlja.

Družba sv. Družine je v zadnjih par letih jako malo nadlegovala cenjeno članstvo, kar se tiče agitacije za pridobivanje novega članstva. Ampak za prihodnje leto, se pa že sedaj pripravljajo. Tako bomo na ves glas trobili in bobnali na ta veliki boben, za povisjanje članstva in za organiziranje novih društev po naseblinah, kjer jih še nimajo. Posebno pa še za to, ker bo prihodnje leto konvenčno leto. Konvencija se ima namreč vršiti v mesecu avgusta leta 1937. Ker upamo, da so nam boljše časi, oziroma prosperiteta, že zagotovljeni, nam prav gotovo ne bo delalo težav pomnožiti članstva. Saj vsi vemo, da mladi, kakor tudi stari, vsi potrebujejo društva in pa zavarovalnice, kajti nihče ni izvzet, da danes ali jutri ne doleti nesreča in ravno v nesreči je društvo in bratska organizacija največja pomoč in najboljši prijatelj.

Z bratskim pozdravom,

GEO. STONICH, gl. predsednik.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA DSD.

Oktoobra meseca so prejeli bolniško podporo sledeči člani in članice:

Društ. štev. 1. Ludwig Troha	\$12.00
Louis Zelko	18.00
Leo Dolinsek	10.00

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodeno zdravilo iskreno priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____

Pri vseh drugistih

Math Judnich	28.00
Mary Verscaj	20.00
Krist Terzich, pol.	10.00
Skupaj.....	\$ 98.00

Društ. štev. 3. Anton Cvelbar Jr. \$14.00

Skupaj.....	14.00
Društ. štev. 4. Rose Lustig, pol.	\$10.00

Skupaj.....	10.00
Društ. štev. 6. Agatha Miholic	\$31.00
Jennie Music	10.00

Skupaj.....	41.00
Društ. štev. 11. John Krotec, pol.	\$14.00

Skupaj.....	14.00
Društ. štev. 12. Louise Nasenbeny, por.	\$15.00
Mary Popek, porod.	15.00

Skupaj.....	30.00
Društ. štev. 13. Mike Klajderman	\$23.75
Anna Frank	11.50
Mary Tomazin	11.50

Skupaj.....	46.75
Društ. štev. 19. George Chapo	\$53.00

Skupaj.....	53.00
Društ. štev. 21. John Rolih	\$ 6.50

Skupaj.....	6.50
-------------	------

Skupaj izplačali za podpore \$313.25

Izplačali za smrtne: Društ. štev. 1. Za pok. George Čauko, cert. 938 \$500.00

Izplačali za operacije: Društ. štev. 1. Amalia Račić, c. 1493, oper. za Gallstones \$50.00

Za D. S. D. FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. DRUŽINA ŠT. 3, DSD. La Salle, Ill. Članstvo zgoraj omenjenega društva sv. Družine se opominja in vabi na glavno letno sejo, katera se bo vršila dne 3. decembra ob 1. uri popoldne. — Letne glavne seje so najbolj važne in najbolj poglavite za vsako društvo, družbo ali jedoto. Na isti seji pride več važnih točk na dnevi red, kot celotni račun, novi predlogi v korist društva, volitev novega odbora, itd. Apeliram torej na naše sestre članice, da je tudi njihova dolžnost, da se udeležijo vsaj ene seje v letu in ta naj bo glavna letna seja dne 13. decembra. Spomnite se par let nazaj, ko ste se udeleževale društvinih sej bolj redno, kako je bilo vse nekako bolj veselo in društvo je bilo veliko bolj poznano v naši naseblini, kakor je zdaj. Imejmo za naprej dobro voljo in storimo trden sklep, da se bomo udeleževali društvenih sej v večjem številu, da bomo agitirali med rojaki, znanci in prijatelji na vseh naših potih in v vseh večjih družbah, kjerkoli že bomo in zagotovljeni bodimo, da bomo napredovali. — Pride dan seje, ko odhajamo od doma k seji in na potu srečamo znanca ali prijatelja. Vstavimo se, pozdravimo se in takoj eden ali drugi vpraša: Kam pa? — Na sejo. — Katero društvo pa ima danes sejo. — Društvo sv. Družine, št. 3, DSD. — Vidite, tako že na potu na sejo agitiramo za društvo. Ker pa lepa beseda vedno lepo mesto najde, se včasih kaj lahko dogodi, da na ta način pridobi novega člana za društvo, na katerega še morda niti mislil nisi, samo malo namigniti mu je treba, pa ga imaš. Ne rečem da vedno, včasih pa le.

Bratje in sestre. Vsi na glavno sejo dne 13. decembra, če želimo da bomo imeli boljši uspeh in večji napredek za naprej, kot smo ga imeli dosedaj. Če pa ne bo glavna letna seja dobro obiskana s člani in članicami, se pa ne more pričakovati boljšega uspeha kot smo ga imeli ali ga imamo sedaj. — Pozdrav vsemu članstvu Družbe sv. Družine.

Anthony Kastigar, taj.

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 6, DSD. Waukegan, Ill.

Cenje članstvo. Kakor je znano vsakemu članu in članici, ima društvo sv. Družine št. 6, DSD., svojo glavno letno sejo v nedeljo 6. decembra. Tem potom se prosim, da se članstvo udeleži te seje v največjem številu. Na dnevi nem ređu bo volitev odbora za prihodnje poslovno leto in več drugih važnih točk.	F. Wedic	75	133	153
Ob tem času hočem tudi poročati, da je bila v listu skozi celo leto pomota in to glede odbora tega društva. Predsednik društva sv. Družine je brat John Gerčar in ne Anton Marinčič, kakor je bilo poročano v našem glasilu od meseca do meseca.	F. Vingin	189	176	171
Torej še enkrat zaradi seje. Seja se bo pričela ob 1. uri popoldne in sicer v šolskih prostorih. Ključem vart cerjeni soročarje in sestre na svidenje na seji, za dobrobit društva in Družbe sv. Družine. — Z bratskim pozdravom.	Totals	725	770	768

November 21. 1936. H. F. BOWLING LEAGUE Standing

		Won	Lost
Vice-Presidents	14	1	
Presidents	7	8	
Treasurers	5	10	
Secretaries	4	11	

Totals...727 777 722

		Won	Lost
T. Milosevic	170	161	176
St. Germain Jr.	162	142	164
G. Gasperich	156	155	179
Leighton	183	157	166
R. Wedic	215	141	137

Totals...886 756 822

HOLY FAMILY SOCIETY Joliet, Ill.

November 16, 1936. H. F. BOWLING LEAGUE Standing

		Won	Lost
J. Petek	135	103	132
E. Subar	147	121	174
J. Rezick	154	170	126
J. Mutz	151	163	136
St. Germain sr.	187	167	149

Totals...774 724 722

PAR ZDRAVNIŠKIH

Ob vetru z brzino 15 m na sekundo občutimo mraz petkrat huje nego v brezvetriju.

Pospešitev utripa je opaziti še 5 do 15 minut po delu.

Najboljše sredstvo za podaljšanje življenja obstoji v tem, da ga napravimo dragocenegaja; moralna je podlaga ljudskega zdravja (Sonderregger).

V vsako slovensko katoliško družino slovenski katoliški dnevnik "Am. Slovenec!"

Čitajte in širite list "Amerikanski Slovenec!"

LOKAL V NAJEM V najem se odda v Chicagu prostor za Candy store. Blizu šole. Nadaljnje pojasnilo se dobi pri lastniku Anton Pačar, 1915 W. 23rd St.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST 2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.) Tel. Canal 3817 CHICAGO, ILL.

POZOR! Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR Auto Truki za splošni prevoz 2045 West 23rd Street, Chicago, Ill. Tel. Canal 4534

Najboljše pivo Note pili na partijah, društvenih veseljih, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA KOČEVARJA West Side Distributor of MONARCH BEER 2215 W. 23rd Street CHICAGO, ILL. Telefon Canal 6177

BOŽIČNA DARILA

Vašim domačim v stari kraj bodo dostavljena točno in hitro. Mi pošiljam denarne pošiljkatve v vse dele sveta. Pošljite vašim domačim v stari kraj božično darilo potom nas, ki b dostavljeno točno, hitro in brez vsakega odbitka. Cene valuti so podvržene spremembam borznih cen. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 2.55.....	100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.00.....	200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....	\$10.85
Za \$ 7.20.....	300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....	\$16.00
Za \$ 9.50.....	400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....	\$26.10
Za \$ 11.70.....	500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....	\$41.25
Za \$ 23.00.....	1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....	\$51.50

Lire: Za \$3.50..... 50 lir Za \$6.40..... 100 lir Za \$29.00..... 500 lir

Vsa pisma in pošiljkatve naslovite na: JOHN JERICHI (V pisarni Amer. Slovenca) 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Naznanilo in zahvala

Tem potom želimo naznaniti žalostno vest, da nas je zapustil in se preselil v večnost ljubljini naš sin, oziroma brat, ki je živel pri svojih starših na 113 Indiana st.

Mihael Flajnik,

Pokojni je bolehal dalje časa, toda kljub temu je še vedno hodil na delo; šele par dni pred smrtjo se je podal v posteljo. Pred smrtjo so ga obiskali č. g. Father Kuzma ter ga prevideli in mu podelili sv. popotnico za umirajoče. Kmalu nato je, 1. novembra, izdihnil svojo blago dušo, star 31 let.

Spadal je pokojni k društvu sv. Janeza Krstnika, KSKJ, katerega člani so se korporativno udeležili pogrebne sv. maše in spremlili svojega sobrata do hladnega groba na pokopališču sv. Jožefa.

Naj izrečemo prisrčno zahvalo č. g. Father Kuzma, ki so darovali sv. mašo in opravili pogrebne obrede na pokopališču. Enako se zahvalimo č. g. Father Hitti, ki so prišli pokojnika pokropiti in moliti za njegovo dušo. Lepa hvala dalje pogrbenemu zavodu Jenny Tezak za trud, da je bilo vse v najlepšem redu. Končno se iz srca zahvalimo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovane sv. maše ter za rože in vence, ter vsem, ki so se udeležili sv. maše in spremlili našega dragega pokojnika do hladnega groba na pokopališču.

Tebi pa, ljubi sin, oziroma brat, kličemo Z Bogom in na svidenje; saj svetl Kriz nam govori, da zopet vidimo se nad zvezdami. Počivaj v miru.

Zalujoči ostali: GEORGE in MARY FLAJNIK, starši; bratje GEORGE, JOHN, JOSEPH; sestri redovnici ANNA in OLGA in najmlajša KATARINA.

Joliet, Ill., 21. novembra 1936.

PRODA SE HARMONIKA

Muzikantje pozor! Proda se kranjska harmonika na štiri tone po zelo nizki ceni. Harmonika je v dobrem stanju. Za ceno izveste pri Rudy Daichman in Jee Perush, 1301 No. Hickory St., Joliet, Ill.

MONARCH Old Times BEER

Peter Pavel Glavar

LANSPREŠKI GOSPOD.

Zgodovinska povest
spisal
DR. IVAN PREGELJ.

Ko je videla fantovo zadrego in nerodnost, ga je bila še bolj vesela in je rekla: "Lej ga no! Saj je tebi na čast za odhod, fant; pa še prav posebno sem se potrudila. Še gospodu grofu, našemu patronu bi dišalo."

Tedaj je župnik vzkliknil: "Bogu čast in hvala, da je daleč. Kakor temu fantu spričo mene, je meni pri mizi spričo njega. Pa prav sanjalo se mi je o njem —" Ni še dogovoril, ko je nekdo potrkal na vrata.

"Noter!" je velel po nemško župnik. Rahlo je nekdo pritisnil na ključavnico. V odprtini vhoda se je pokazal potni človek. Župnik je nekaj hipov začudivši se strmel v tisto lice, nato je je spoznal in vzkliknil: "Prezvišeni, gospod patron!"

Res je bil baron Peter Jakob Testaferrata, mož, ki se ga župnik ni niti najmanj nadejal. Skozi možgane je šnilo župniku: glej jih sanje, glej volka, ki si misli nanj, pa je tu! Prav nič ni vedel župnik, kaj bi storil. Stopil je k vratom in nerodno zastopil pot visokemu gostu, kateremu je zaigral nekaj prezirljiv nasmeh na licu.

"Oprostite, da motim," je rekel, "vem, da ni prav, ker sem prišel prav to nesrečno uro. A to je s temi vašimi vozmi. Imel sem nesrečo na poti, kolo se je snelo, uro hoda sem šel peš. Nadležen sem, vem."

"Niste ne," je dejal župnik in polagoma se zavedel, kaj mu je storiti. Stopil je vstran, se naklonil in pokazal gostu k mizi ter rekel nespretno: "Pa prav srečno ste zadeli uro, presvetli, in moja sestra je hvala Bogu skuhala nekaj boljšega."

Komendatorju je zopet zaigral nasmeh na licu in je prašal: "Pa ne meni na čast? Kako more to biti?"

"Ne ravno zato," je odvrnil župnik, "a prav je vendar in upam, da boste zadovoljni. Sedite, presvetli."

"Nikakor," je dejal oni. "Videl sem prej, da imate drugega gosta. Spodil sem ga od mize."

V resnici se je bil Peter Pavel umaknil takoj, ko je vstopil komendator, in župnikova sestra je stekla za njim in je begala po kuhinji ter se lovila z rokami za glavo: "To je zamera! Pa še vina nimam pravega. Ni ribe, ni sočivja, ni grozdja, samo med, tepke, mleko in svinjina. Moj Bog, moj Bog!"

Notri v sobi pa je rekel župnik: "Nikogar niste spodili. Moj gost je mlad dijak, ki odhaja v šole; za odhodnico sem ga vzela k mizi. Zdej pa, saj lahko v kuhinji obeduje."

"Ne," je rekel komendator, "če je tako, naj sedi tu. Moja volja je to. In samo pod tem pogojem sprejemem Vaše gostoljublje."

Župnik je stopil h kuhinjskim vratom in poklical dijaka. Vstopil je zmeden in neroden. Stal je pred visokim gospodom, ki je dejal latinsko: "To je močen dečko. Kako ti je ime, he?"

Župnik se je zmedel in je mislil pri sebi: "Kako bo neki odgovorilo, revše! Kje naj bi se bil bukovskega naučil?" Že je odprl usta, da bi povedal, kako je s fantom, a tedaj je dijak že odgovoril latinsko:

"Krščen sem za Petra Pavla Glavarja."

"Dobro si povedal, beštja," je ušlo žup-

nku na glas. Visoki gost je zasmehljivo dejal: "Za supremista (Učenec 3. lat. šole) je dovolj."

Župnik je vzrastel vedro: "Pa ta še infime (1. razred lat. šole) ni videl."

"Torej častitam Vam, gospod župnik," je dejal tedaj komendator in pristavil zbadljivo: "In tako se mi zdi, da zdaj vem, kako je z Vami, da Vam oči nagajajo le pri računih, a Vas pri latinskem pouku in vzgoji ne motijo."

"Moje oči so slabe," je odvrnil župnik, "to mi že smete verjeti, presvetli. Kje pa se je fant toliko naučil, sam ne vem. Veseli me pa, da morem povedati, da je tako in da fant ni nevreden podpore, ki je je deležen tudi po Vaši milosti, presvetli."

"Aj," je vzkliknil komendator, "to je tisti, tisti nesrečni otrok z Vašega praga?"

"Tisti je . . ." je dejal župnik. Tiho in naglo je zinil nato: "Presvetli, ali ne vidite, kako je podoben svojim staršem?"

V župnikovem obrazu ni bila zadržala nobena poteza, ko je tako nenadoma zgrabil bogatega predstojnika, kakor bi hotel reči: "Lej, obraz ga razodeva! Bogat si, stori kaj zanj. Tvojim je podoben, ne mojim; jaz sem že storil svoje, stori še ti svoje!"

Komendator je ostro pogledal fantu v obličje. Rahla bledeost mu je stopila v obraz. Nato pa je vprašal:

"Kdo so njegovi starši?"

"Samo slutim jih," je dejal župnik in pogledal komendatorju odkritosrečno v obraz. Ta je zamahnil z roko in dejal hladno:

"Res je, tudi meni se zdi podoben osebi, ki je nekoč služila pri meni. Prav slutite. Vedno sem bil prepričan, da je skvarjena ženska Ana, kajne, Ana ji je bilo ime."

Moža sta bila nekako pozabila na fanta; ali pa sta bila uverjena, da ju ne more umeti. In zares je bil Peter Pavel skoro bolj uganil njiju pogovor; odstopil je k vratom.

"Sedi," se je ozrl in obrnil za njim komendator. Toda tedaj se je zgodilo, česar ne bi bil župnik nikoli pričakoval. Peter Pavel se je dvorljivo poklonil in dejal po laško:

"Ne smem. Vse razumem, kar gospoda govorita."

"Diavolo," je ušlo komendatorju.

Dijak pa je že bil zaprl vrata za seboj... "Fant mi je všeč," je dejal komendator čez nekaj trenutkov, "ne zna pa biti uljuden. Jaz pa Vam povem, gospod župnik, da ne zna živeti, kdor se ne zna prikrivati. A to je mladost v njem. Ko bo starejši, bo modrejši. Rad bom žrtvoval zanj po svoji moči, če bo vreden. Le obnašanja, gospod župnik, mora postati drugačnega. Razumete?"

Župnik je pritrdil. V sebi pa je mislil: "S čim neki je bil fant nevljuden? Mar s tem, da je podoben tistemu Ciprijanu, kar jaz s svojimi slabimi očmi vidim in ti, njegov stric, s svojimi zdravimi videti ne maraš? Ubogi fant! Tvoja zlahta ti ne bo na roko in ti ne bo. In če si sam ne boš pomagal, ne vem, kaj bo; no, pa saj si boš, saj si boš!"

(Dalje sledi)

POROČILO O SLIKAH IZ DOMOVINE

(Dalje)

1. Vas Sušje: Mlikatova hiša. Z vrta prihajajo gospodinja Terezija z otroci in dekle, iz hiše pa 76 letna mati in sin dr. Fr. Trdan.

2. Sredi vasi kapelica Lurške Matere božje, zgrajena 1907 v gotskem slogu, je dobila letos električno razsvetlavo. Ob nedeljah se tu zbere vsa vas, moli skupno rožni venec in prepeva Marijine pesmi. Od kapelice se poslovi tudi mrlič, predno ga odnese od doma.

3. Skupina vaških otrok in žena pred kapelico, ki izročajo pozdrave vsem svojim rojakom v Ameriki. Boštjanova dekleta so bila ravno na poti v ogrado repo okopavat. Mimo pelje voz gnoja Jakovov Jakob.

4. Lukeževa in Kotnikova hiša sta še zadnji ostanek nekdanjih lesenih hiš. Mimo je švignila Županova Johana s košaro na njive na Plošah.

5. Novakova hiša: Gospodinja Mica, nevesta in ostali otroci. V Ameriki imajo veliko sorodnikov, ki jih vse lepo pozdravljajo. Napraviti so dali tudi posebne slike zanje.

6. Prizor z rešet in vitrami: Skočeva Mica sedi na stolu in obšiva rešeto, poleg nje je Mica Čampa, ki vitre "strga."

7. Prizor na poti proti "Belemu malnu." Jožetova Mica razstila otavo, ki je bila čez noč v kopicah.

8. "Beli malen" — mlin, znan posebno rojakom iz vasi Sušje, Breze, Jurjevica in Slatnik. — Slika predstavlja vrteča se mlinška kolesa in trop otrok iz vasi Sušja, ki so spremljali foto-

graja in njegovega spremljevalca. Mlinar Jože Govže izdeluje tudi lesene posode, žlice, krožnike in drugo podobno drobnarijo.

9. Prizor na poti od "Belega malna" proti "Žnidarju." Janez Ambrožič, vulgo Šuštarjev Jonez in njegov sin razstljata otavo. Poleg njiu so še sosedje Mihatovi in Ivanovi, ki tudi trosijo otavo. Med kopice se je zakadil trop otrok, ki skačejo in se prekucujejo.

10. Nasproti gasilskemu domu pelje Mateževa Johana voz otave. Na vozu domači otroci.

11. Slika nas popelje v vasi Veliki Zapotok: Obodar Lesar Simon-Hribarski obrezuje na vrsti les za obode. Kozina Janez vrta "mašino," v ozadju pa vihiti "rajto" Šimanov Miha Arko Mihael in kliče vsem daljnim sojakom pozdrav!

12. "Kozinec," Janez Kozina si je naprtil na ramo mogočno krošnjo, od hiše do hiše koraka znjo in ponuja "suho robo."

13. Skupina vaščanov sredi vasi pod križem, zastopane so družine: Kozinčeva, Šimanov, Jufna, Matijčeva, Pajničeva.

14. Prizor iz vasi Mali Zapotok: Pred skupnim vaškim koritom pere družinsko perilo Marija Lovšin — Lukatova Mica. Ko je vse oprano, dvigne škap na glavo in ga nese domov.

15. Cimermanova Mica kleplje pred domačim skednjem koso s katero je dotlej kosila otavo. Tu opravljajo ženske tudi moška dela, ker so moški večinoma tudi v poletju s suho robo z doma.

16. Prizor pred staro Cimer-

manovo hišo: Vitre za izdelovanje rešet strgajo Županova Franca, Markatova Franca in Cimermanova Angela. Poleg njih sedi stara Cimermanova mati.

17. V statvah prireja ali nabira vitre za tkanje rešet stara Cimermanova mati, ki se že vse svoje življenje ukvarja z izdelovanjem rešet.

18. Pred vaško kapelico je skupina vaščanov iz omenjenih družin. Med vaškimi otroci kramlja dr. Trdan.

19. Ob vhodu v vas Sušje prihajajo trije vozovi otave: Matežev, Šuštarjev in Jožetov.

20. Na koncu vasi Breg nastala Starešičev Jože, gostilničar Kozina Jože, deteljo in otavo in naprega konja, ki ga je sinko od doma prignal. Vsa njegova družina hiti z delom, ker se od daleč že sliši grom in je videti od sv. Ane na Mali gori že dež.

21. Onstran Korenove hiše, na desni od glavne ceste, okopavata Županove dve iz Gornje vasi korenje in repo.

22. Klun Janez iz Gornje vasi zdeva otavo, ker se bliža nevihta, mati mu hiti pomagat.

23. Nadaljne tri slike predstavljajo prizor sredi trga Ribnice v popoldanskih urah: videti je zlasti vodovod, Miklovo hišo, staro šolsko poslopje, ulico proti Strugam in Bukovci, v ozadju grad in cerkev sv. Stefana.

24. V vasi Blate pri Dolenji vasi sede pri "kolovratu" Dolinškov oče in delajo lonec in sklede. V ozadju stoji z otrokom v naročju žena in sosedova Mica.

(Dalje prih.)

SIRITE AMER. SLOVENCA

SLOV. LICENZIRAN ELEKTRIČAR

Prevzemam vsakovrstna večja in manjša električna dela. — Nabavljam in prodajam vse vrste električne "Fixtures" po zmerni ceni. Kadar rabite popravila luči, ali drugih električnih predmetov, me samo pokličite na telefon: HAYMARKET 4065

MILAN MEDEN

1823 W. Cermak Rd. CHICAGO, ILL.

VELIK BLAZNIKOV PRATIK

ZA LETO 1937 JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

POTRES JE POTCPIL LADJO

Po poročilu iz Singapure je pripisati krivdo za potop holandskega potniškega parnika "Van der Wyk", podmorskemu potresu. Ta potres je imel za posledico, da se je tovor v parniku premaknil. Vsi poskusi, ča bi parnik spet zrvnvali, so bili zaman. Kapitan je nato izdal povelje, naj ustavi stroje in spuste rešilne čolne. Ko so ljudje parnik zapustili, se je ta kmalu postavil čisto na stran in izgubil v globino. Kapitan sam je zapustil ladjo v poslednji minuti in je plaval celih sedem ur preden so ga mogli rešiti.

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN I. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvenzih ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Reзиденčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.
Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!
Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na pocpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street, JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Družinska PRATIKA

ZA LETO 1937 JE DOSPELA.

Letošnja Družinska Pratika je bolj zanimiva kot kedaj preje. Prevz. knezoškof ljubljanski Dr. G. Rožman ima v njej krasen članek o ameriških Slovenceh. Ima posebno polo slik in mnogo drugih zanimivosti. Stane s poštnino

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerno.

BOŽIČNI IZLETI

v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA 5. decembra
NEW YORK 10. decembra
HAMBURG 15. decembra
BREMEN 16. decembra

Brzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane. Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Firma A. Grdina in Sinovi

naznanja, da je prejela veliko zalogo STENSKIH KOLEDARJEV

velikosti kakor so sedanji z novimi slikami, ki se menjajo mesečno.

Na željo odjemalcev bo firma pošiljala koledarje po pošti kamor bilo, zlasti pa še v staro domovino.

Za poslani koledar po pošti stane 25c. Odjemalci v Clevelandu jih pa dobijo zastoj. Naročila se jemljejo v obeh trgovinah za pohištvo:

6019 St. Clair Ave. in 15303 Waterloo Rd. CLEVELAND, OHIO

Priglasite se za naročila takoj, da jih bodo vaši sorodniki v domovini prejeli še pred božičem.

Jože Kukman

1837 West Cermak Road, Chicago, Illinois

OGLAŠA:

da bo tekem jesenske in zimске sezone izdeloval VSAK TOREK prave okusne

klobase, krvavice in domače mesene klobase V zalogi ima tudi vedno po domačem receptu prirejeno KISLO REPO in ZELJE, FIŽOL in vse take domače slovenske DOBROTE.

Rojakom se priporoča v naklonjenost. Večja naročila razvažna na domove. Pokličite na telefon CANAL 5634.

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovensčine na angleško in obratno. Cene zmerno.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS